

Lublin, 15 lipca 2010 r.

RIO – II – 601/16/2010

Pan Roman Kandziora
Wójt Gminy Kamień
22 - 113 Kamień 139 d

Szanowny Panie Wójcie,

W dniach od 2 marca do 28 kwietnia 2010 r. inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie – Julita Woźniak-Mika i Bożena Tymura – przeprowadzili kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Kamień. Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli kompleksowej oraz w protokole kontroli problemowej – w zakresie ustalenia i wypłacenia jednorazowych dodatków uzupełniających dla nauczycieli za 2009 r. Protokoły omówiono i podpisano 19 maja 2010 r. Treść dokumentów złożonych w dniu podpisania protokołów została wzięta pod uwagę przy formułowaniu tego wystąpienia.

Stwierdzone w toku czynności kontrolnych nieprawidłowości były wynikiem nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa bądź błędnej ich interpretacji. Spośród nich należy zwrócić uwagę na niesporządzanie bądź nieprawidłowe sporządzanie wymaganych sprawozdań i niedokonywanie – w terminach określonych w umowach – zwrotu części kwot pozostawionych jako zabezpieczenie należytego wykonania umów o zamówienia publiczne.

W zakresie nieprawidłowości o incydentalnym charakterze lub wyeliminowanych w trakcie kontroli, po udzieleniu przez kontrolujących stosownego instruktażu – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55,

poz. 577 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazują osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1 W zakresie zagadnień ogólnoorganizacyjnych:

1.1. Pełnienie funkcji skarbnika gminy przez osobę niespełniającą wymogów w zakresie wykształcenia.

Na stanowisku skarbnika gminy zatrudniać osobę spełniającą jeden z warunków w zakresie wykształcenia, określonych w przepisach art. 54 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.). Podjąć działania mające na celu doprowadzenie stanu faktycznego do zgodnego z przepisami prawa – str. 2 protokołu.

2. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

2.1. Niekompletne opracowanie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, w wyniku:

- niewskazania momentu rozpoczęcia amortyzacji wartości niematerialnych i prawnych,
- nieuwjęcia – w zakładowym planie kont dla budżetu gminy – konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”, mimo wystąpienia operacji podlegających ewidencji na tym koncie,
- niesporządzenia opisu systemu informatycznego oraz niewskazania aktualnej wersji i daty rozpoczęcia eksploatacji wykorzystywanych w jednostce programów komputerowych pn. „Podatki”, „Płace”, „Rozliczenie opłat woda – ścieki”.

Uzupełnić dokumentację opisującą przyjęte zasady (politykę) rachunkowości przez:

- wskazanie momentu rozpoczęcia amortyzacji wartości niematerialnych i prawnych, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 33 ust. 1 i art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.),
- ujęcie w zakładowym planie kont budżetu gminy konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”, służącego do ewidencji rozliczeń z jednostkami budżetowymi z tytułu zrealizowanych przez te jednostki dochodów budżetowych, zgodnie z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a cytowanej ustawy w związku z przepisami § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów

publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.), zwanego w dalszej części tego wystąpienia „rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r.”, obowiązującego do czasu wejścia w życie rozporządzenia Ministra Finansów wydanego na podstawie przepisów art. 40 ust. 4 pkt 1 lit. a o finansach publicznych, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2010 r., zgodnie z przepisami art. 119 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241 z późn. zm.),

- sporządzenie opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania oraz określenie aktualnej wersji wykorzystywanego oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy o rachunkowości.

Bieżące aktualizowanie dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości należy do obowiązków kierownika jednostki, zgodnie z przepisami art. 10 ust. 2 powołanej ustawy – str. 7 - 9 protokołu.

2.2. *Niesporządzenie na koniec 2008 r. zestawienia sald kont ksiąg pomocniczych prowadzonych do konta 013 „Pozostałe środki trwałe”.*

Co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych sporządzać zestawienia sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych, stosownie do przepisów art. 18 ust. 2 ustawy o rachunkowości – str. 9 protokołu.

2.3. *Prowadzenie ewidencji analitycznej do kont: 011 „Środki trwałe”, 020 „Wartości niematerialne i prawne”, 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” przy użyciu programu komputerowego (arkusz kalkulacyjny Excel) – niespełniającego wymogów ustawy o rachunkowości.*

Prowadząc księgi rachunkowe przy użyciu komputera przestrzegać wymogów określonych przepisami ustawy o rachunkowości, w tym zapewnić automatyczną kontrolę ciągłości zapisów oraz przenoszenie obrotów lub sald, a także stosować właściwe procedury i środki chroniące przed zniszczeniem, modyfikacją lub ukryciem zapisów, zgodnie z przepisami art. 13 ust. 5 i art. 23 ust. 1 tej ustawy – str. 9 protokołu.

2.4. *Niezamieszczanie, bądź niepełne zamieszczanie, na dowodach źródłowych adnotacji o sposobie ujęcia ich w księgach rachunkowych.*

Niepowiązanie dowodów źródłowych z dokonanymi na ich podstawie zapisami

w księgach rachunkowych.

Na dowodach źródłowych zamieszczać pełną adnotację o ich zakwalifikowaniu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia w księgach rachunkowych (dekretacja) i zamieszczenie podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania, stosownie do przepisów art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.

Zapisy księgowe dokumentować w sposób pozwalający na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych, zgodnie z przepisami art. 24 ust. 4 pkt 1 tej ustawy – str. 11 protokołu.

2.5. Przypadki niebieżącego ewidencjonowania operacji gospodarczych.

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości – str. 13, 91 protokołu.

2.6. Ewidencjonowanie operacji gospodarczych na kontach nieprzewidzianych w zakładowym planie kont.

Zapisów operacji gospodarczych dokonywać na kontach przewidzianych do stosowania w zakładowym planie kont, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o rachunkowości. Jeżeli zamieszczona w zakładowym planie kont liczba kont syntetycznych jest niewystarczająca w stosunku do potrzeb prowadzenia prawidłowej ewidencji – uzupełnić zakładowy plan kont o konta dodatkowe, zgodne co do treści ekonomicznej z odpowiednimi kontami planu kont, w myśl przepisów § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. Ująć w zakładowym planie kont stosowane konta i jednocześnie ustalić przyjęte na nich zasady klasyfikacji zdarzeń, z uwzględnieniem zasad funkcjonowania tego konta, określonych w załączniku nr 1 i 2 do cytowanego rozporządzenia – str.13 protokołu.

2.7. Niezamieszanie, w dzienniku prowadzonym przy użyciu komputera, danych pozwalających na ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu.

W księgach rachunkowych prowadzonych przy użyciu komputera zamieszczać dane pozwalające na ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu, w myśl przepisów art. 14 ust. 4 ustawy o rachunkowości – str.13 - 14 protokołu.

2.8. Nieprowadzenie ewidencji analitycznej do kont księgi głównej Urzędu Gminy: 290/J „Odpisy aktualizujące należności”, 800/J „Fundusz jednostki” oraz do konta

księgi głównej budżetu 260 „Zobowiązania finansowe” – według kontrahentów i tytułów zobowiązań.

Zaprowadzić ewidencję analityczną do kont: 290/J „Odpisy aktualizujące należności – w sposób umożliwiający ustalenie wartości odpisów według poszczególnych tytułów dłużnych i dłużników, 800/J „Fundusz jednostki” – w sposób zapewniający możliwość ustalenia przyczyn zwiększeń i zmniejszeń funduszu jednostki oraz do konta 260 „Zobowiązania finansowe” księgi głównej budżetu gminy – według kontrahentów i tytułów zobowiązań, zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont określonymi w zakładowym planie kont i załącznikach Nr 1 i Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. – str. 15, 40 protokołu.

2.9. Nieujmowanie w księgach rachunkowych (w drugim półroczu 2008 r.) odsetek od należności podatkowych, należnych na koniec każdego kwartału.

Odsetki od należności przypisanych a niewpłaconych ujmować w księgach rachunkowych pod datą ostatniego dnia kwartału, w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału, stosownie do przepisów § 7 ust. 8 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. – str. 15 protokołu.

2.10. Nieprowadzenie ewidencji zaangażowania wydatków budżetowych.

Zaprowadzić i prowadzić ewidencję prawnego zaangażowania wydatków budżetowych – ujętych w planie finansowym jednostki danego roku budżetowego oraz wydatków budżetowych przyszłych lat – na kontach pozabilansowych 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” i 999 „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat”, zgodnie z zasadami ich funkcjonowania określonymi w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. – str. 15 protokołu.

2.11. Przypadki nieujęcia w księgach rachunkowych 2008 r. wszystkich kosztów dotyczących tego roku.

W księgach rachunkowych jednostki ujmować wszystkie obciążające ją koszty – dotyczące danego roku obrotowego – niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do przepisów art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości – str.16 protokołu.

2.12. Przypadki ewidencjonowania operacji gospodarczych na niewłaściwych kontach.

Zapisów o zdarzeniach dokonywać na kontach księgi głównej w ujęciu

systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, a w szczególności:

a) operacje związane z przekazaniem dotacji dla instytucji kultury ujmować w ewidencji Urzędu Gminy na kontach:

- przelew kwoty dotacji:

Wn 224 „Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych”,

Ma 130 „Rachunki bieżące jednostek budżetowych”,

- rozliczenie dotacji:

Wn 810 „Dotacje budżetowe oraz środki z budżetu”,

Ma 224 „Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych”,

b) operacje gospodarcze związane z realizacją dochodów budżetu państwa ewidencjonować w księdze głównej Urzędu Gminy na koncie 225 „Rozrachunki z budżetami”,

c) operacje związane z naliczeniem rocznego umorzenia i amortyzacji środków trwałych ujmować na kontach:

Wn 401 „Amortyzacja”,

Ma 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”

i równolegle:

Wn 800 „Fundusz jednostki”,

Ma 761 „Pokrycie amortyzacji”,

stosownie do zasad funkcjonowania kont, określonych w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. – str. 7, 17 i 20 protokołu.

2.13. Przeksięgowanie pod datą 31 grudnia 2008 r. kwoty wydatków niewygasających ujętych na koncie 904 „Wydatki niewygasające” na konto 961 „Niedobór lub nadwyżka budżetu”.

Równowartość wydatków dokonanych z wyodrębnionych rachunków środków finansowych funduszy pomocowych, objętych planem niewygasających wydatków ujętych na stronie Wn konta 904 „Wydatki niewygasające”, przenosić na stronę Ma konta 960 „Skumulowana nadwyżka lub niedobór na zasobach budżetu”, stosownie do zasad funkcjonowania tych kont, określonych w załączniku Nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. – str. 17 protokołu.

2.14. Nieprawidłowości w sporządzaniu sprawozdań finansowych za 2008 r., polegające na:

- niewyegzekwowaniu od kierowników Szkoły Podstawowej w Czerniejowie, Szkoły Podstawowej w Pławanicach, Szkoły Podstawowej w Kamieniu, Szkoły Podstawowej

w Strachostawiu , Gimnazjum w Strachostawiu i od Samorządowej Administracji Szkół w Kamieniu – „Zestawienia sprawozdania zmian w funduszu jednostki” na dzień 31 grudnia 2008 r. (kierownik SASZ sporządził zbiorcze zestawienie zmian w funduszu jednostki SASZ oraz wszystkich placówek oświatowych objętych obsługą finansowo - księgową),

- nieprawidłowym sporządzeniu zestawienia zmian w funduszu jednostki Urząd Gminy za 2008 r., w wyniku wykazania nieprawidłowej kwoty zmniejszeń funduszu, wyniku finansowego oraz funduszu,
- nieprawidłowym sporządzeniu bilansu z wykonania budżetu na 31.12.2008 r. w wyniku wykazania zobowiązań krótkoterminowych (w kwocie 362.400,00 zł) jako zobowiązań długoterminowych,
- wykazaniu w bilansie Urzędu Gminy sporządzonym na 31.12.2008 r. kwot niezgodnych z ewidencją księgową, w zakresie pozostałych należności.

Egzekwować od kierowników poszczególnych jednostek organizacyjnych obowiązek sporządzania na podstawie własnych ksiąg rachunkowych i przedkładania wójtowi gminy wszystkich wymaganych sprawozdań finansowych, stosownie do przepisów § 14 ust. 1 i 4 oraz § 18 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r.

Sprawozdania finansowe sporządzać na podstawie danych wynikających z prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, stosownie do przepisów § 14 ust. 4 tego rozporządzenia.

Zobowiązania, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego – wykazywać w bilansie z wykonania budżetu gminy w pozycji „Zobowiązania krótkoterminowe (do 12 miesięcy)”, w związku z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy o rachunkowości i zgodnie z wzorem tego sprawozdania, określonym w załączniku Nr 4 do powołanego rozporządzenia – str. 20 - 25 protokołu.

2.15. Niezgodność ewidencji analitycznej z ewidencją syntetyczną w zakresie kont 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” i 013 „Pozostałe środki trwałe”.

Zapewnić zgodność sald wykazanych na kontach ksiąg pomocniczych z saldami kont księgi głównej, stosownie do przepisów art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości – str. 23 - 24, 93, 94 protokołu.

2.16. Niezamieszczanie daty na dokumentach wpływających do Urzędu Gminy (w tym na fakturach, na jednostkowych sprawozdaniach budżetowych i finansowych).

Na każdej wpływającej na nośniku papierowym korespondencji zamieszczać datę jej wpływu do Urzędu Gminy, stosownie do przepisów § 6 ust. 11 „Instrukcji kancelaryjnej dla organów gminy i związków międzygminnych”, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1999 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz. U. Nr 112, poz. 1319 z późn. zm.) – str. 20, 31 protokołu.

2.17. *Nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości budżetowej, polegające na:*

- *niesporządzeniu sprawozdania Rb-Z za IV kwartał 2008 r. i I i II kwartał 2009 r.,*
- *wykazaniu w niektórych pozycjach sprawozdania zbiorczego Rb-N za 2008 r. kwot należności niewynikających z sumy sprawozdań jednostkowych,*
- *niewyegzekwowaniu od kierownika Gminnej Biblioteki Publicznej sprawozdań Rb-Z i Rb-N za IV kwartał 2008 r.,*
- *przyjęciu jednostkowych sprawozdań Rb 28 S sporządzonych przez: kierowników GOPS -u (za poszczególne miesiące I półrocza 2009 r.), Samorządowej Administracji Szkół (za kwiecień 2009 r.) oraz kierowników poszczególnych placówek oświatowych (za kwiecień 2009 r.), w których wykazano zrealizowane wydatki w danym miesiącu, zamiast narastająco od początku roku,*
- *wykazaniu w niektórych pozycjach sprawozdań Urzędu Gminy Rb-28S oraz Rb-27S za okres od początku roku do 30 czerwca 2009 r. kwot wydatków i dochodów – niezgodnie z ewidencją księgową,*
- *niesporządzeniu jednostkowego sprawozdania: Rb-50 za IV kwartał 2009 r.*

Sporządzać sprawozdania Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń” według stanu na koniec pierwszego, drugiego, trzeciego lub czwartego kwartału roku budżetowego, obejmującego swym zakresem zarówno urząd będący jednostką budżetową jak i organ, stosownie do przepisów § 4 ust. 2 i § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247).

Egzekwować od kierownika instytucji kultury obowiązek przedkładania wójtowi gminy jednostkowych sprawozdań Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń” i Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych”, zgodnie z przepisami § 6 ust. 1 pkt 7 cytowanego rozporządzenia.

Zbiorcze sprawozdanie Rb-N sporządzać na podstawie sprawozdań

jednostkowych jednostek danego rodzaju, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 3 tego rozporządzenia.

Sprawdzać pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym prawidłowość sprawozdań złożonych przez jednostki organizacyjne, w tym wykazywanie w sprawozdaniach Rb-28S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” danych w zakresie wykonania – narastająco od początku roku do końca okresu sprawozdawczego, stosownie do przepisów § 9 ust. 3 i 4 oraz § 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103).

W jednostkowych sprawozdaniach budżetowych wykazywać dane zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, zgodnie z przepisami § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w szczególności: w kolumnie „Wydatki wykonane” sprawozdania Rb-28S wykazywać zrealizowane wydatki na podstawie danych księgowości analitycznej do rachunku bieżącego, zaś w kolumnie „Dochody wykonane” sprawozdania Rb-27S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać dochody wykonane na podstawie danych księgowości analitycznej do rachunku bieżącego, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 pkt 4 oraz § 8 ust. 2 pkt 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do tego rozporządzenia

Sporządzać jednostkowe sprawozdanie Rb-50 „Kwartalne sprawozdanie o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami” Urzędu Gminy, za każdy kolejny kwartał roku budżetowego, mając na uwadze że zbiorcze sprawozdania budżetowe sporządza się na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu, zgodnie z przepisami § 4 pkt 3 lit. b, § 6 ust. 1 pkt 3 i § 19 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej – str. 25 - 29, 97 protokołu.

2.18. Nieujęcie w planie finansowym Urzędu Gminy na 2008 r. wydatków związanych z realizacją Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich, a w konsekwencji nieewidencjonowanie tych wydatków w księgach rachunkowych Urzędu Gminy (wydatki te ujęto jedynie w ewidencji księgowej budżetu).

W planie finansowym Urzędu Gminy ujmować wszystkie wydatki budżetowe nieujęte w planach finansowych innych jednostek budżetowych, stosownie do

przepisów art. 249 ust. 3 ustawy o finansach publicznych – str. 29 protokołu.

3. W zakresie gospodarki pieniężnej i rozrachunków:

3.1. Nieustalenie stanu rozrachunków z tytułu dochodów budżetu gminy realizowanych przez Urzędy Skarbowe na koniec poszczególnych okresów sprawozdawczych (stan rozrachunków ustalono jedynie na koniec 2008 r.).

Rozliczenia z urzędami skarbowymi – z tytułu zrealizowanych przez nie dochodów na rzecz budżetu gminy – ujmować w księgach rachunkowych budżetu na bieżąco, na podstawie otrzymywanych sprawozdań, w związku z przepisami art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości – str. 34 - 35 protokołu.

3.2. Niedokonanie zwrotu wniesionych w pieniądzu kwot zabezpieczeń należytego wykonania umów o zamówienia publiczne, mimo upływu terminów ustalonych w umowach zawartych z wykonawcą tych zamówień, w tym:

- 624,18 zł – kwoty stanowiącej 70 % zabezpieczenia należytego wykonania umowy o zamówienie pn. „Wykonanie projektu oraz budowy oświetlenia drogi Mołodutyn”, w związku z ostatecznym odbiorem robót w dniu 17 grudnia 2007 r.,
- 512,28 zł – kwoty stanowiącej 70 % zabezpieczenia należytego wykonania umowy o zamówienie pn. „Wykonanie projektu oraz budowy oświetlenia drogi Kamień Kolonia”, w związku z ostatecznym odbiorem robót w dniu 16 lipca 2008 r.

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy wnoszone w pieniądzu zwracać wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia tego rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wykonawcy – w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należyte wykonane, zgodnie z przepisami art. 148 ust. 5 i art. 151 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759).

W opisany wyżej sposób dokonać niezwłocznie zwrotu zabezpieczeń należytego wykonania umów wykonawcy wskazanemu w protokole kontroli – str. 38 - 39 protokołu.

3.3. Nieujawnienie różnic między ewidencją księgową a stanem zadłużenia z tytułu zaciągniętych pożyczek, wynikającym z otrzymanego od Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej potwierdzenia salda na 31 grudnia 2008 r.

(kwota 13.073,97 zł).

Na ostatni dzień każdego roku obrotowego przeprowadzać rzetelną inwentaryzację zobowiązań, drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji ich realnej wartości, stosownie do przepisów art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości. Ujawnione w toku inwentaryzacji różnice wyjaśniać i rozliczać w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji, zgodnie z przepisami art. 27 ust. 2 tej ustawy. Wartość naliczonych przez kontrahenta odsetek od zaciągniętych pożyczek ujmować w księgach rachunkowych, w związku z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości – str. 40 - 41 protokołu.

4. W zakresie wykonania budżetu:

4.1. W zakresie dochodów budżetowych:

4.1.1. Nieokreślenie – w dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości – działania opcji, służącej do obliczania skutków obniżenia górnych stawek w podatku rolnym i od środków transportowych, stanowiących podstawę sporządzenia sprawozdania Rb-PDP „Półroczne/roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” za 2009 r.

Uzupełnić dokumentację opisującą przyjęte zasady prowadzenia rachunkowości o sporządzenie opisu działania opcji, służącej do obliczania skutków obniżenia górnych stawek w podatku rolnym i od środków transportowych, stanowiących podstawę sporządzenia sprawozdania Rb-PDP „Roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy”, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy o rachunkowości – str. 42, 43 protokołu.

4.1.2. Opodatkowanie podatkiem rolnym, jedną decyzją wymiarową, gruntów stanowiących współwłasność małżonków oraz gruntów stanowiących odrębną własność jednego z nich. Opodatkowanie udziałów osoby prawnej na podstawie deklaracji na podatek od nieruchomości, w której osoba prawna wykazała zarówno grunty stanowiące jej własność jak i część, odpowiadającą udziałom we współwłasności z osobami fizycznymi.

Przy opodatkowaniu gruntów stanowiących współwłasność dwóch lub więcej podmiotów uwzględniać zasadę, że grunty te stanowią odrębny przedmiot

opodatkowania, co oznacza, że podatnik (osoba fizyczna lub osoba prawna) powinien wykazać w odrębnej informacji (deklaracji), obejmującej grunty stanowiące współwłasność, cały grunt, a nie tylko część odpowiadającą jego udziałowi we współwłasności i wyliczyć podatek od całego gruntu, stanowiącego współwłasność, gdyż obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach, przy czym do odpowiedzialności solidarnej za zobowiązania podatkowe stosować przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.) dla zobowiązań cywilnoprawnych, stosownie do przepisów art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613) i art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 z późn. zm.), w związku z art. 91 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.).

Jeżeli nieruchomości stanowi współwłasność osób fizycznych oraz osób prawnych, od osób fizycznych egzekwować deklaracje na podatek od nieruchomości i opłacanie podatku na zasadach obowiązujących osoby prawne, w związku z przepisami art. 6 ust. 11 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych i 274a § 1 Ordynacji podatkowej – str. 47, 48 protokołu.

4.1.3. Opodatkowanie gruntów, stanowiących wspólnoty gruntowe wsi, w drodze deklaracji na podatek od nieruchomości i deklaracji na podatek leśny.

Przy opodatkowywaniu gruntów wspólnoty uwzględniać przepisy art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. Nr 28, poz. 169 z późn. zm.), w myśl których wspólnoty gruntowe są nieruchomościami (a nie podmiotami praw i obowiązków).

Ponieważ wspólnoty stanowią szczególny rodzaj współwłasności (współposiadania), podatnikami są współwłaściciele (współposiadacze) gruntów, a nie wspólnota. Stąd też od współwłaścicieli (współposiadaczy) wyegzekwować informacje o nieruchomościach i obiektach budowlanych (informacje o lasach), na podstawie przepisów art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej, w związku z art. 6 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. Nr 200, poz. 1682 z późn. zm.), a następnie opodatkować te osoby – na podstawie przepisów art. 3 ust. 1 i 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 2 ust. 1 i 4 ustawy o podatku leśnym – należnymi podatkami – str. 48, 49 protokołu.

4.1.4. Niezachowanie – określonych w przepisach wewnętrznych – terminów wystawiania tytułów wykonawczych (przypadki). Niewskazywanie w ewidencji wysłanych upomnień

daty ich doręczenia.

Prowadzić systematyczną kontrolę terminowości zapłaty zobowiązań pieniężnych, zgodnie z przepisami § 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.). Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności wystawiać tytuły wykonawcze i kierować je do właściwego miejscowo urzędu skarbowego systematycznie i bez zwłoki, stosownie do przepisów § 3 ust. 1, § 5 ust. 1, § 6 ust. 1 i § 7 ust. 4 cytowanego rozporządzenia, z uwzględnieniem postanowień § 13 „Instrukcji w sprawie ewidencji podatków i opłat w Urzędzie Gminy Kamień”, stanowiącej załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 40/2004 Wójta Gminy Kamień z 31 grudnia 2004 r.

W ewidencji wysłanych upomnień zamieszczać datę doręczenia upomnienia, zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik Nr 3 do rozporządzenia w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, w związku z § 4 ust. 3 tego rozporządzenia – str. 55, 56, 58 protokołu.

4.1.5. Niewskazanie, w informacji o wyniku przetargu, imienia i nazwiska osoby ustalonej jako nabywca nieruchomości.

W informacji o wyniku przetargu podawać nazwisko i imię osoby ustalonej jako nabywca nieruchomości, stosownie do wymogów § 12 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm.) – str. 60 protokołu.

4.1.6. Dokonywanie zapisów w ewidencji analitycznej należności z tytułu najmu lokali użytkowych oraz dzierżawy gruntów rolnych bez wskazania rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego będącego podstawą zapisu.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać ze wskazaniem rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu, stosownie do przepisów art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości – str. 64 protokołu.

4.2. W zakresie wydatków budżetowych:

4.2.1. Nieewidencjonowanie w księgach rachunkowych operacji dotyczących naliczenia

odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

Operacje gospodarcze związane z naliczeniem i przekazaniem odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych ujmować w księgach rachunkowych Urzędu Gminy:

- naliczenie odpisu podstawowego na fundusz:

Wn 400 „Koszty według rodzajów”,

Ma 240 „Pozostałe rozrachunki”,

- przekazanie środków z rachunku bieżącego na rachunek bankowy zakładowego funduszu świadczeń socjalnych:

Wn 240 „Pozostałe rozrachunki”,

Ma 130/JW1 „Rachunek bieżący jednostki budżetowej – subkonto wydatków”,

- wpływ środków na rachunek zakładowego funduszu świadczeń socjalnych:

Wn 135/JO „Rachunki środków funduszu socjalnego”,

Ma 851/J „Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych”,

stosownie do zasad funkcjonowania tych kont, określonych w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. – str. 71 - 72 protokołu.

4.2.2. Nieopracowanie w 2009 r. planu finansowego Urzędu Gminy.

Opracowywać plan finansowy dochodów i wydatków Urzędu Gminy, który – zgodnie z przepisami art. 11 ust. 3 ustawy o finansach publicznych – stanowi podstawę gospodarki finansowej jednostki budżetowej – str. 73 protokołu.

4.2.3. Niewyegzekwowanie od Gminnego Klubu Sportowego „Pławanice” Kamień oświadczenia o zgodności odpisu z krajowego rejestru sądowego ze stanem prawnym i faktycznym w dniu podpisania umowy. Nieterminowe przekazanie jednej z transz dotacji.

Egzekwować – od podmiotów z którymi zawierane są umowy dotacji – obowiązek dołączania do umowy wszystkich załączników wymaganych ramowym wzorem umowy, stanowiącym załącznik Nr 2 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 grudnia 2005 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. Nr 264, poz. 2207), w tym oświadczenia o zgodności odpisu z rejestru ze stanem prawnym i faktycznym w dniu

podpisania umowy.

Środki na realizację zadań powierzonych podmiotom spoza sektora finansów publicznych przekazywać w terminach wynikających z zawartych umów, zgodnie z przepisami art. 16 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w związku z art. 221 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych oraz stosownie do przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 tej ustawy – str. 76 protokołu.

4.2.4 Ustalenie wartości zamówienia pn. „Budowa i wyposażenie świetlicy wiejskiej we wsi Pławanice” na podstawie kosztorysu inwestorskiego sporządzonego wcześniej niż 6 miesięcy przed wszczęciem postępowania.

Wartość zamówienia na wykonanie robót budowlanych ustalać na podstawie kosztorysu inwestorskiego sporządzanego na etapie opracowania dokumentacji projektowej albo na podstawie planowanych kosztów robót budowlanych, określonych w programie funkcjonalno - użytkowym, nie wcześniej niż 6 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, stosownie do przepisów art. 33 ust.1 pkt 1 i art. 35 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych – str. 78 protokołu.

4.2.5. Bezpodstawne żądanie od wykonawców złożenia wraz z ofertą parafowanego wzoru umowy oraz dołączenia do oferty – w dniu jej składania – oryginału dokumentu potwierdzającego wniesienie wadium.

Nieprecyzyjne określenie terminu wniesienia wadium, cyt. „w terminie 20.10.2009 r.”, tj. w wyznaczonym pierwotnie dniu składania ofert, podczas gdy wykonawcy mogą wносить do upływu tego terminu.

Od wykonawców żądać wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania, stosownie do przepisów art. 25 ust. 1 Prawa zamówień publicznych, mając na uwadze, że:

- od wykonawców nie można żądać złożenia wraz z ofertą dowodu wpłaty wadium, gdyż zgodnie z art. 45 ust. 1 powołanej ustawy – zamawiający może żądać od wykonawców wyłącznie wniesienia wadium i to fakt niewniesienia wadium, a nie brak dowodu na dokonanie tej czynności, stanowi przesłankę do wykluczenia wykonawcy z postępowania, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 2 ustawy; dowód wniesienia wadium nie jest więc dokumentem niezbędnym do przeprowadzenia postępowania, wobec czego jego żądanie jest bezpodstawne, a wadium – stosownie

do przepisów art. 45 ust. 3 ustawy – wykonawca może wnieść do momentu upływu terminu składania ofert;

- żądanie złożenia z ofertą parafowanego wzoru umowy o zamówienie publiczne jest bezzasadne, nie daje bowiem zamawiającemu żadnych podstaw ani możliwości dokonania oceny spełniania przez wykonawcę warunków udziału w postępowaniu, nie potwierdza też spełnienia wymagań określonych przez zamawiającego dla oferowanych dostaw, usług lub robót budowlanych. Ponadto złożenie przez wykonawcę oświadczenia woli w ramach umowy o zamówienie publiczne, odbywa się – zgodnie z przepisami art. 94 ust. 1 ustawy, z zastrzeżeniem art. 94 ust. 2 – w terminie nie krótszym niż 5, 10 lub 15 dni od dnia przesłania wykonawcom zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty (w zależności od wartości zamówienia i sposobu przesłania tego zawiadomienia) – str. 79 protokołu.

4.2.6. Zawarcie – w specyfikacji istotnych warunków zamówienia pn. „Budowa i wyposażenie świetlicy wiejskiej we wsi Pławanice” oraz w załączniku do niej – odmiennych postanowień dotyczących dokumentów, jakie mieli złożyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełniania warunku dysponowania odpowiednim potencjałem technicznym, w sytuacji polegania w tym zakresie na zasobach innych podmiotów. Oprócz wykazu niezbędnych do wykonania zamówienia narzędzi i urządzeń zamawiający żądał:

- a) w specyfikacji – pisemnego zobowiązania innych podmiotów do udostępnienia niezbędnych do wykonania zamówienia narzędzi i urządzeń,*
- b) w załączniku do specyfikacji – załączenia umów użyczenia lub wynajmu sprzętu niezbędnego do realizacji zamówienia.*

Dochowywać należytej staranności przy formułowaniu treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia jednoznacznie określając dokumenty jakie mają złożyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełniania opisanych przez zamawiającego warunków udziału w postępowaniu, w związku z przepisami art. 36 ust. 1 pkt 6 ustawy – Prawo zamówień publicznych, nie dopuszczając do sytuacji, w której specyfikacja oraz załączniki do niej zawierają informacje odmienne.

Zawarcie w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, jak i w dołączonych do niej załącznikach różniących się informacją w zakresie żądanych od wykonawców dokumentów uniemożliwia stwierdzenie, w oparciu o jakie dokumenty zamawiający dokona oceny spełniania warunku udziału w postępowaniu (wskazane w specyfikacji, czy też w załączonych do niej formularzach), co wprowadza w błąd wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia, a w konsekwencji prowadzi do naruszenia – określonej w przepisach art. 7 ust. 1 Prawa zamówień publicznych – zasady równego traktowania wszystkich wykonawców i prowadzenia postępowania o udzielenie

zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji – str. 79 - 80 protokołu.

4.2.7. Niezawarcie – w ogłoszeniach o zamówieniu pn. „Budowa i wyposażenie świetlicy wiejskiej we wsi Pławanice” – opisu sposobu dokonywania oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu oraz odesłanie w tym zakresie (w ogłoszeniu zamieszczonym w Biuletynie Zamówień Publicznych) do specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

W ogłoszeniu o zamówieniu w trybie przetargu nieograniczonego zawierać co najmniej informacje wymagane przepisami art. 41 ustawy Prawo zamówień publicznych, w tym m.in. opis sposobu dokonywania oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu – o takiej samej treści, jak opis tych warunków zawarty w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, zgodnie z przepisami art. 41 pkt 7 w związku art. 36 ust. 1 pkt 5 tej ustawy.

Przepisy powołanej ustawy nie przewidują możliwości pominięcia któregośkolwiek z elementów ogłoszenia o zamówieniu, w tym także warunków udziału w postępowaniu i opisu sposobu dokonywania oceny ich spełniania, a odesłanie w tym zakresie do specyfikacji istotnych warunków zamówienia powoduje, że treść ogłoszenia o zamówieniu nie jest zgodna z treścią specyfikacji, co może utrudniać uczciwą konkurencję w rozumieniu przepisów art. 7 ust. 1 ustawy – str. 82 protokołu.

4.2.8. Niezawiadomienie wykonawców, którzy w postępowaniu o udzielenie zamówienia pn. „Budowa i wyposażenie świetlicy wiejskiej we wsi Pławanice” nie wnieśli wadium na przedłużony okres związania ofertą, o ich wykluczeniu z postępowania z tego powodu.

Zawiadamiać wykonawców, którzy zostali wykluczeni z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, przy czym – jeżeli postępowanie jest prowadzone w trybie przetargu nieograniczonego, negocjacji bez ogłoszenia albo zapytania o cenę – niezwłocznie po wyborze najkorzystniejszej oferty zawiadamiać o ich wykluczeniu wszystkich wykonawców, którzy złożyli oferty, stosownie do przepisów art. 24 ust. 3 i art. 92 ust. 1 pkt 3 ustawy – Prawo zamówień publicznych – str. 87 - 88 protokołu.

5. W zakresie mienia komunalnego:

5.1. Prowadzenie ewidencji analitycznej środków trwałych bez wyodrębnienia podgrup i rodzajów oraz niewskazywania daty przyjęcia ich do używania.

Środki trwałe klasyfikować do podgrup i rodzajów środków trwałych, zgodnie z klasyfikacją rodzajową środków trwałych, określoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. Nr 112, poz. 1317 z późn. zm.), stosownie do obowiązku wynikającego z przepisów art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439 z późn. zm.).

Zapisów w ewidencji analitycznej środków trwałych dokonywać ze wskazaniem daty przyjęcia ich do używania, stosownie do przepisów art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości – str. 90 protokołu.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania, w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Tekst Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl lub dyskietką), w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze, że niezgodne z prawdą zawiadomienie o wykonaniu wniosków jest zagrożone karą grzywny, w myśl przepisów art. 27 tej ustawy.

Marek Poniatowski

Do wiadomości:

Rada Gminy w Kamieniu